

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

Sak nr:
Møtedato: 22. juni 2010
Jnr: 08/10633
Dato: 2. juni 2010
Saksbehandler:
Svend-Erik Svendsen

UNIFORS REGNSKAP FOR 2009, RESULTATET AV FORVALTNINGEN I 2009 OG OMLEGGING AV FORVALTNINGEN AV FOND OG LEGATER OG

UNIFORs regnskap for 2009

Vedlagt følger årsberetning og regnskap for 2009 for UNIFOR – Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo. I § 5, annet ledd, i vedtektene for UNIFOR heter det:

Årsregnskap og styrets beretning for UNIFOR sendes styret ved Universitetet i Oslo innen 30. juni i året etter regnskapsåret.

I 2009 har UNIFOR hatt kostnader på kr 4 683 382, mens kostnadene i 2008 var på kr 5 161 256. Forvaltningshonoraret, som er lik de samlede kostnader minus netto finansinntekter, belastes det enkelte fond/legat direkte i forhold til størrelsen på den forvaltede kapitalen. Stiftelses regnskapsmessige resultat for 2009 er lik 0.

Forvaltningen av fond og legater i 2009

Avkastningen i 2008 var den svakeste som er oppnådd de siste 10 årene. Hovedårsaken til den negative avkastning i 2008 var den globale finanskrisen. Det er derfor gledelig at 2009 har vært et historisk godt år, slik at tapet fra 2008 tilnærmet er tjent inn igjen. Akkumulert avkastning for 2008 og 2009 er på – 1,1 % for UNIFORs totale portefølje.

UNIFOR administrerer i alt 220 fond og legater med formål å støtte forskning og høyere utdanning. Alle fond / legater har egne styre, men for 165 av disse er styrene identiske (og lik styret i UNIFOR). En rekke av de større fondene / legatene har egne styre forskjellig fra styret i UNIFOR (Anders Jahres fond til vitenskapens fremme, Direktør Throne Holsts fond for ernæringsforskning, Det juridiske fakultets lovsamlingsfond m. fl.). UNIFOR administrerer også fond på oppdrag fra NTNU, Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter og Nansenfondet og de dermed forbundne fond.

Størstedelen av kapitalen tilhørende det enkelte fond / legat forvaltes felles i de to fondene UNIFOR Aksje og UNIFOR Rente, mens en mindre del (p.t. 7 %) forvaltes i en egen pool kalt UNIFOR alternative investeringer¹. Både aksjefondet og rentefondet er fond-i-fond-løsninger. Forvaltningen gjøres av Danske Capital AS etter indekser utarbeidet av UNIFORs styre.

Den samlede forvaltningskapitalen ved årsskiftet 2009/2010 på 1.242 mill kr. Det ble tilført 37 mill kr i ny forvaltningskapital og det ble delt ut 32 mill kr. Resultatet av forvaltningen var på 215 mill kr, slik at den samlede økte med 220 mill kr i 2009. Forvaltningen følger de etiske retningslinjene som gjelder for Statens Pensjonsfond Utland (SPU).

¹ Eiendomsfond, hedgefond og private equity (unoterte aksjer).

En utfyllende beskrivelse av forvaltningen er gitt i vedlagte årsrapport for 2009.

Omlegging av forvaltningen av fond og legater

På oppdrag fra UiO har UNIFOR siden 1993 forvaltet kapitalen som tilhører de stiftelser, fond og legater som UiO er tillagt forvaltningsansvaret for; jf vedlagte avtale mellom UiO og UNIFOR inngått den 27. november 2003.

Alle midler som ble forvaltet av UNIFOR, ble forvaltet samlet, i én felles investeringspool. Etter at det kom ny verdipapirhandellov i juni 2007, ble det fastslått at UNIFOR ikke lenger kunne forvalte investeringspoolen med mindre UNIFOR ville søke om og deretter bli tildelt konsesjon for aktiv forvaltning fra Kredittilsynet². Slik investeringspoolen var anordnet, kunne den i tillegg oppfattes som et verdipapirfond, noe som i så fall ville medføre at det også måtte søkes om konsesjon for å drive verdipapirfond etter verdipapirfondloven. UNIFOR vurderte det som uaktuelt å skaffe seg disse konsesjonene. Isteden etablerte UNIFOR, i samarbeid med advokatfirmaet BAHR, en ny forvaltningsmodell som trådte i kraft den 1. november 2009. Den nye modellen er beskrevet nærmere nedenfor. Både Finanstilsynet (tidligere Kredittilsynet) og Lotteri- og stiftelsestilsynet har vært orientert om prosessen.

Den nye forvaltningsmodellen innebærer at det skulle etableres to verdipapirfond; UNIFOR Aksje og UNIFOR Rente. Disse fondene må forvaltes av en institusjon som har konsesjon som for aktiv forvaltning. Som samarbeidspartner ble valgt³ Danske Capital AS. Styret i hver enkelt stiftelse har deretter inngått en avtale om aktiv forvaltning med Danske Capital AS og en administrasjonsavtale med UNIFOR.

UNIFOR utgir egne referanseindekser for aksjefondet og rentefondet og en totalindeks for den samlede forvaltningen. UNIFORs indekser er veiledende for forvalter. Administrasjonsavtalen med UNIFOR innebærer at UNIFOR skal forestå all kontakt med forvalter og som før håndtere all søknadsbehandling (utlysning, søknadmottak, søknadsbehandling, utbetaling til støtteberettiget og regnskap/årsoppgjør) for den enkelte stiftelse.

Fra gammelt av har de aller fleste stiftelser "tilknyttet UiO" i sine vedtekter hatt formuleringer om at stiftelsens midler skal forvaltes etter de regler som gjelder for forvaltning av UiOs øvrige stiftelsesmidler. I de fleste tilfellene reflekterer disse bestemmelsene et ønske fra de som har gitt penger til opprettelse av stiftelsene. Dette er bakgrunnen for at UiO i alle år har hatt et eget reglement for forvaltning av stiftelsesmidler. Det nåværende reglementet ble siste revidert av Universitetsstyret den 17. juni 2008.

Stiftelser er selveiende institusjoner og etter stiftelsesloven § 30 er det stiftelses styre som ene og alene er tillagt ansvaret for å forvalte stiftelsens midler. UiO har ingen myndighet til å bestemme hvordan den enkelte stiftelses midler skal forvaltes, et forhold som for øvrig er påpekt av Lotteri- og stiftelsestilsynet overfor UNIFOR og som UNIFOR nå har ryddet opp i. Universitetsstyret er imidlertid tillagt ansvaret for forvaltningen av noen statlige fond (disse er ikke stiftelser, men en del av statens formuesmasse som er satt ut til særskilt forvaltning). For tiden er dette bare Tøyenfondet og Observatoriefondet. En konsekvens av dette er at gjeldende forvaltningsreglement endres til kun å gjelde de statlige fond som UiO er tillagt forvaltningsansvaret for. Det foreslås ingen endringer i reglementes bestemmelser om selve forvaltning bortsett fra at minimumsgrensen for alternative

² Fra 1. januar 2010 skiftet Krittilsynet navn til Finanstilsynet.

³ Utvelgelsen ble gjort som "konkurranse med forhandlinger" etter reglene i FORSKRIFT OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER.

plasseringer er endret fra 10 % til 0 % ettersom UNIFORs styre på grunnlag av erfaringene fra finanskrisen har besluttet å redusere totalporteføljens andel plassert i denne aktivaklassen. Det kan imidlertid bli aktuelt å øke andelen på et senere tidspunkt, og maksimumsgrensen for alternative plasseringer på 30 % foreslås derfor opprettholdt. Som følge av omleggingen bortfaller også forvaltningsavtalen av 27. november 2003.

FORSLAG TIL VEDTAK:

- [1] Universitetsstyret tar årsberetning og regnskap for UNIFOR for 2009 med tilhørende revisjonsberetning til orientering.
- [2] Universitetsstyret tar redegjørelsen om forvaltningen av fond og legater i 2009 til orientering.
- [3] Universitetsstyret tar redegjørelsen om omleggingen av fonds- og legatforvaltningen til orientering, herunder at avtale av 27. november 2003 mellom UiO og UNIFOR bortfaller som følge av omleggingen. Gjeldende reglement for forvaltning av midler tilhørende stiftelser legater og fond, vedtatt av Universitetsstyret den 17. juni 2008, endres til kun å gjelde for statlige fond der forvaltningen er tillagt UiO.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
Universitetsdirektør

Marianne Gjesvik Mancini
Økonomidirektør